

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:1977/61

Karar Sayısı:1977/47

Karar Günü:21/4/1977

Resmi Gazete tarih/sayı:21.5.1977/15943

İptal davasını açan : Millî Selâmet Partisi Millet Meclisi Grubu,

İptal davasının konusu : 5/4/1977 günlü, 15900 Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Millet Meclisi Genel Seçimlerinin yenilenmesine ilişkin" 5/4/1977 gününde ve 76. Birleşimle 644 sayı ile alman Millet Meclisi Genel Kurulu Kararının, Anayasa'nın 12., 129., 85 .ve 91., Millet Meclisi İçtüzüğünün de 36., 27., 37., 50., 58. ve 88. maddelerine aykırı olduğu öne sürülerek iptaline ve iptal kararı verilinceye kadar yürütmenin durdurulmasına karar verilmesi istenmiştir.

II. İPTALİ İSTENEN KARAR :

Resmî Gazete'nin 5 Nisan 1977 günlü, 15900 mükerrer sayılı nüshasında yayımlanan metne göre iptali istenen Millet Meclisi kararı şöyledir :

"MİLLET MECLİSİ KARARI

Millet Meclisi Genel seçimlerinin yenilenmesine ilişkin: Karar No: 644

Millet Meclisi Genel Seçimlerinin Yenilenmesine, Millet Meclisi Genel Kurulunun 5/4/1977 tarihli, 76. Birleşiminde (1) ret ve (7) çekimsiz oya karşı (342) kabul oyuyla karar verilmiştir,

5 Nisan 1977"

III. DAYANILAN KURALLAR;

I- Anayasa Kuralları:

"Madde 12- Herkes, dil, ırk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din ve mezhep ayırımı gözetilmeksizin, kanun önünde eşittir.

Hiç bir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz."

"Madde 85- Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Meclisler, çalışmalarını, kendi yaptıkları İçtüzüklerin hükümlerine göre yürütürler.

İçtüzük hükümleri, siyasî parti gruplarının, Meclislerin bütün faaliyetlerine kuvvetleri oranında katılmalarını sağlayacak yolda düzenlenir. Siyasî Parti Grupları, en az on üyeden meydana gelir.

Meclisler, kendi kolluk işlerini Başkanları eliyle düzenler ve yürütürler."

"Madde 91- Kanun teklif etmeye, Bakanlar Kurulu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri yetkilidirler.

Üyeler, kendi tekliflerini her iki Meclisin ilgili komisyonlarında savunabilirler."

Esas Sayısı:1977/61
Karar Sayısı:1977/47

"Madde 129- İktisadî, sosyal ve kültürel kalkınma plâna bağlanır. Kalkınma bu plâna göre gerçekleştirilir.

Devlet Plânlama Teşkilâtının Kuruluş ve görevleri, plânın hazırlanmasında, yürürlüğe konmasında, uygulanmasında ve değiştirilmesinde gösterilecek esaslar ve plânın bütünlüğünü bozacak değişikliklerin önlenmesini sağlayacak tedbirler özel kanunla düzenlenir."

2- Millet Meclisi İçtüzüğü hükümleri :

"Madde 27- Komisyonlar, kendi başkanlarınca toplantıya çağrılır.

Zorunluluk olmadıkça komisyon toplantısı için çağrı, en az iki gün önceden yapılır. Bu çağrıda komisyon başkanınca hazırlanan gündem de belirtilir. Ancak, komisyon gündemine hâkimdir.

Bu çağrı ve gündem komisyon üyelerine, Başbakanlığa, ilgili bakanlıklara ve parti gruplarına ve diğer ilgili komisyonların başkanlıklarına ve teklifleri gündemde yer alan kanun teklifi sahibi Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinden ilk imza sahibine gönderilir; ayrıca ilân tahtasına asılır."

"Madde 36- Komisyonlar, kendilerine havale edilen kanun tasarı veya tekliflerini aynen veya değiştirerek kabul veya reddedebilirler; birbirleriyle ilgili gördüklerini birleştirerek görüşebilirler ve Türkiye Büyük Millet Meclisi binasında, Millet Meclisi Başkanlığınca kendilerine ayrılan salonlarda toplanırlar.

Ancak, komisyonlar, 90. maddedeki özel durum dışında kanun teklif edemezler, kendilerince havale edilenler dışında kalan işlerle uğraşamazlar. Başkanlık Divanının kararı olmaksızın Genel Kurulun toplantı saatlerinde görüşme yapamazlar ve kanun tasarı ve tekliflerini bölerek ayrı ayrı metinler halinde Genel Kurula sunamazlar."

"Madde 37- Komisyonlara havale edilen işlerin görüşülmesine, havale tarihinden itibaren kırksekiz saat sonra başlanabilir. Komisyona havale edilen evrak, Komisyon Başkanlığınca re'sen veya komisyon Üyelerinden beşi tarafından yazıyla istenirse, bastırılarak komisyon üyeleri ne dağıtılır. Bu takdirde, söz konusu süre, dağıtım tarihinden itibaren başlar.

Danışma Kurulunun tavsiyesi veya bir kanun tasarı veya teklifinin tümünün veya belli hükümlerinin komisyona geri alınması veya geri verilmesi hallerinde, yukarıdaki fıkrada yazılı süre kaydına uyulmayabilir."

"Madde 50- Millet Meclisi Genel Kurulunun gündemi şu kısımlardan ibarettir :

- 1- Başkanlığın Genel Kurula sunuşları.
- 2- Özel gündemde yer alacak işler.
- 3- Seçim.
- 4- Oylaması yapılacak işler.
- 5- Genel Görüşme ve Meclis Araştırması yapılmasına dair öngörüşmeler.
- 6- Sözlü sorular.
- 7- Kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işler.

Esas Sayısı:1977/61
Karar Sayısı:1977/47

Danışma Kurulunun teklifi ve Genel Kurulun onayı ile, 5. ve 6. kısımların her biri için haftanın belli bir gününde belli bir süre ayrılabilir.

3. ve 4. kısımlarındaki seçimler ve oylamalar için de haftanın belli bir günü ayrılabilir.

Gündemdeki işlerin görüşme sırası Başkanlıkça alınmış tarihlerine göre tespit edilir.

Başkanlıkça lüzum görülen hallerde, 7. bentteki işlerin görüşme sırası Danışma Kurulunca Genel Kurula teklif olunabilir. Hükümet, esas komisyonlar ve kanun teklifi sahiplerinin bu konu ile ilgili istemleri de Danışma Kurulunda görüşülür.

Danışma Kurulunun bu konudaki görüşü Genci Kurulun onayına sunulur.

Başkan birleşimi kapatırken, gündemde bulunan hususlarda hangilerinin gelecek birleşimde veya birleşimlerde görüşüleceğini Genel Kurula bildirir. Bu husus ayrıca ilân tahtasında ilân edilir.

Danışma Kurulunun görüşü alınıp, Genel Kurulca kararlaştırılmadıkça Başkan tarafından görüşüleceği önceden bildirilmeyen hiç bir husus, Genel Kurulda konuşulamaz."

"MADDE 58- Başkan birleşimi açtıktan sonra tereddüde düşerse yoklama yapar.

Görüşmeler sırasında işaretle oylamaya geçilirken, on milletvekili ayağa kalkmak veya önerge vermek suretiyle yoklama yapılmasını isteyebilir.

Yoklama, elektronik oy düğmelerine basmak veya Başkan lüzum gördüğü zaman ad okunmak suretiyle yapılır.

Yoklama sonucunda, üye tamsayısının salt çoğunluğunun mevcut olmadığı anlaşılırsa, oturum en geç bir saat sonrasına ertelenebilir. Bu oturumda da toplantı yeter sayısı yoksa, birleşim kapatılır."

"MADDE 88- Kanunlarda veya İçtüzükte aksine hüküm yoksa, Kanun tasarısı veya teklifinde bir maddenin reddi, komisyona iadesi, değiştirilmesi veya metne madde eklenmesi hakkında, milletvekilleri, esas komisyon veya Hükümet değişiklik önergeleri verebilir. Bu esaslar dairesinde milletvekilleri, tarafından tasan veya teklif maddelerinin her fıkrası için dörtten fazla önerge verilemez.

Bir Kanun Tasarı veya teklifinin, basılıp dağıtılmasından sonra en çok beş gün geçmiş ve Genel Kurulda görüşüleceği, gün, Başkan tarafından Genel Kurula en az kırksekiz saat önce bildirilmişse, bu Kanunun maddelerine ait değişiklik önergelerinin konuşulmasından en geç yirmidört saat önce Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olması gereklidir. Kanunun görüşülmesine başladıktan sonra verilecek önergelerde en az beş üyenin imzası bulunmadıkça önerge işleme konulmaz .

Değişiklik önergeleri önce veriliş sonra aykırılık sırasına göre okunur ve işleme konur. Başkan her Önerge için komisyona, katılıp katılmadığını sorar. Komisyonun katılmaması halinde, önerge sahibi, isterse beş dakikayı geçmemek üzere açıklama için söz alabilir.

Daha sonra önergeler işaret oyu ile ayrı ayrı oylanır. Komisyonun katılmadığı ve fakat Genel Kurulun kabul ettiği önerge ve ilgili maddeyi komisyon geri isteyebilir.

Değişiklik önergeleri ve gerekçeleri beşyüz kelimedenden fazla ise, önerge sahibi önergesine beşyüz kelimeyi geçmeyen bir özet eklemek zorundadır. Başkan, değişiklik önergesinden derhal Komisyonu haberdar eder."

IV. İLK İNCELEME :

İlk İncelemede aşağıdaki sorunlar üzerinde durulmuştur :

A- Davacı, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 93. maddesinde yapılan değişikliğin de iptalini dava etmiş ve bu istemin, Anayasa Mahkemesinin 1977/60 esasında kaydı yapılan dosya üzerinde incelenmesine başlanmıştır.

Dava dilekçesinde, önce İçtüzüğü'nün değiştirilmesi hakkındaki davanın incelenmesi, sonra da Millet Meclisi seçimlerinin yenilenmesine ilişkin Millet Meclisi Genel Kurulu kararına yönelik iptal davasının karara bağlanması istenmekte olduğundan öncelikle bu konu üzerinde durulmuştur.

Millet Meclisi İçtüzüğü'nün değiştirilen 93. maddesine karşı açılan iptal davası sonuçlanıncaya kadar Millet Meclisi Genel Seçimlerinin yenilenmesine ilişkin olarak alınan Millet Meclisi Genel Kurulunun 5/4/ 1977 günlü, 644 sayılı kararına yöneltilen iptal davasında bekletici sorun yapılması, ilk dava sonuca bağlandıktan sonra, Millet Meclisi Genel Kurul kararına karşı açılan bu davanın ele alınması ve ilk davanın sonucu doğrultusunda onun da, sonuçlandırılması istenmektedir.

Anayasa, Anayasa'ya uygunluk denetiminde uygulanacak yönteme ilişkin kimi kuralları saptamış, 148. maddesinde de "Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Kanunla; ..... düzenlenir." buyruğunu getirmiştir. Gerek Anayasa'da gerek Anayasa'nın 148. maddesi buyruğunca çıkarılan 22/4/1962 günlü, 44 sayılı "Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun" da ne Anayasa Mahkemesinin bekletici sorun yapması hususunda ve ne de Anayasa'ya uygunluk denetimi konusunda açılan davaların birleştirilmesi (tevhidi) hakkında bir kural yer almamıştır. Açılan davalar, ayrı ayrı metinlerin iptal edilmesini öngördüğünden ve birbirinden bağımsız iptal istemlerine konu edildiğinden, Millet Meclisi Genel Seçimlerinin yenilenmesine ilişkin Millet Meclisi Genel Kurulu kararına karşı açılan iptal davasının, içtüzük değişikliği hakkında açılan 1977/60 sayılı davanın karara bağlanmasından sonra incelenmesine yasal bir neden olmadığı gibi aşağıda değinileceği üzere bir gerek de yoktur.

Ahmet Salih Çebi bu görüşe katılmamış, Nihat O. Akçakayalıoğlu da (Bu konuda Anayasa Mahkemesinin yetki ve görev konusu çözüldükten sonra karar verilebileceği) ni öne sürerek bu evrede bu konunun karara bağlanamayacağını bildirmiştir.

B- Anayasa mahkemeler bakımından 136. madde ile koyduğu ilkeden Anayasa Mahkemesi yönünden ayrılmış ve Anayasa Mahkemesinin görev ve yetkisini, kanunlara bırakmamış, doğrudan doğruya kendisi belirleyerek saptamıştır.

Usul hukukumuzda görev deyimi, çoğunlukla dar ve teknik anlamda kullanıldığı halde, yetki deyimi hem dar ve teknik ve hem de görev kavramını dahi içerecek biçimde ve geniş anlamda kullanılmıştır.

Geniş anlamıyla yetki, bir mahkemenin anlaşmazlıklara bakma hususundaki hak ve yükümleri anlamına geldiği için yargı hakkı (Yargı yetkisi) kavramı ile iç içe girmekte ve bir davada her şeyden önce bu hususun araştırılması gereğini ortaya koymaktadır. Gerçekten 22/4/1962 günlü, 44 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanununun 42. maddesinde yer alan "Görev" deyimi, yargı hakkı kavramıyla eş anlamda ve geniş bir biçimde kullanılmış olduğundan, her şeyden önce, Millet Meclisi Genel Kurulu kararına karşı açılan iptal davasına bakmanın, Anayasa Mahkemesinin görevi içinde olup olmadığının araştırılmasını, incelenmesini ve saptanmasını zorunlu duruma sokmaktadır. Nitekim Anayasa Mahkemesi içtüzüğü'nün 15. maddesinin üçüncü fıkrasında "Dilekçelerin, Mahkemenin görevine giren bir konu

Esas Sayısı:1977/61
Karar Sayısı:1977/47

ile ilgili olup olmadığı veya ehliyetli kişiler tarafından yahut süresinde verilip verilmediği hususları da raportörlerce önceden incelenir." yolunda bir kuralın öngörülmüş bulunması da bu görüşü doğrulamaktadır.

O halde açılan bu davanın Anayasa Mahkemesinin görevine girip girmediği hususu önce ele alınıp incelenmelidir.

Nihat O. Akçakayalıoğlu, önce davacının başvuruya yetkili olup olmadığı açısından inceleme yapılması gerektiğini öne sürerek bu görüşe katılmamıştır.

Böylece yapılan ilk incelemede :

1- 5/4/1977 günlü ve 15900 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millet Meclisi Genel Seçimlerinin yenilenmesine ilişkin Millet Meclisi Genel Kurulunun 5/4/1977 günlü, 644 sayılı kararının, içtüzük değişikliği, hakkında açılan 1977/60 sayılı davanın karara bağlanmasından sonra incelenmesine gerek bulunmadığına Ahmet Salih Çebi'nin karşıoyuyla ve Nihat O. Akçakayalıoğlu'nun (Bu konuda Anayasa Mahkemesinin yetki ve görev konusu çözüldükten sonra karar verilebileceği) yolundaki karşıoyuyla ve oyçokluğuyla;

2- Davanın, Anayasa Mahkemesinin görevine girip girmediği konusunun önce incelenmesine Nihat O. Akçakayalıoğlu'nun (Önce davacının başvuruya yetkili olup olmadığı açısından inceleme yapılması gerektiği) yolundaki karşıoyuyla ve oyçokluğu ile karar verilmiştir.

C- Konunun Anayasa Mahkemesinin görevi içinde olup olmadığı sorunu :

Anayasa'nın 69. maddesi "Millet "Meclisi seçimleri dört yılda bir yapılır.

Meclis, bu süre dolmadan seçimin yenilenmesine karar verebilir. Süresi biten milletvekili yeniden seçilebilir.

Yenilenmesine karar verilen Meclisin yetkileri, yeni Meclisin seçilmesine kadar sürer." kuralını getirmiş, değişik 73. maddesinin dördüncü fıkrasında da "74 üncü maddeye göre seçimlerin geriye bırakılması yahut 69 uncu veya 108 inci maddeye göre seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi hallerinde, Cumhuriyet Senatosunun yenileme seçimleri de Millet Meclisi seçimleriyle birlikte yapılmak üzere geriye bırakılmış veya öne alınmış olur. Bundan sonraki Cumhuriyet Senatosu yenileme seçimleri 3 üncü fıkra hükümlerine göre yapılır." kuralı yer almıştır,

Anayasa'nın bu hükümlerinden açıkça anlaşılmaktadır ki, 108. maddede öngörülen durum ayrı olmak üzere, Millet Meclisi seçimlerinin süresi dolmadan yenilenmesi Millet Meclisi Genel Kurulunun yetkilerindedir ve Millet Meclisi bu yetkisini karar vermek yoluyla kullanır.

Millet Meclisinin bu yetkisini kullanırken aldığı kararı, Anayasa'nın değişik 64. maddesinde gösterilen ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkileri arasında belirlenen işlemler olarak görmeye, şekli veya maddî bakımdan kanun ya da bu nitelikte bir yasama tasarrufu saymaya yahut da bir içtüzük hükmü olarak nitelendirmeye olanak yoktur.

Millî Birlik Komitesi tarafından kurulan Anayasa Komisyonunca hazırlanan Anayasa Tasarısında, "Kanunların, yasama meclisleri içtüzüklerinin ve bu meclislerce verilen her türlü kararların Anayasa'ya uygunluğunu denetlemek" görev olarak Anayasa Mahkemesine tanındığı, böylece Türkiye Büyük Millet Meclisinin ister kanun, ister karar şeklinde maddî bakımdan "kural tasarruf" veya "şart tasarruf" niteliğinde olan bütün kararları Anayasa Mahkemesinin yargı denetimine tabi tutulması öngörüldüğü halde, Anayasa, 147. maddesinin birinci fıkrası ile "Anayasa Mahkemesi, Kanunların ve Türkiye Büyük Millet Meclisi içtüzüklerinin Anayasa'ya, Anayasa

Esas Sayısı:1977/61
Karar Sayısı:1977/47

değişikliklerinin de Anayasa'da gösterilen şekil şartlarına uygunluğunu denetler." yolundaki ilkeyi benimsemek suretiyle bu denetimi sadece kanunlara, İçtüzüklere ve Anayasa değişikliklerinin Anayasa'da gösterilen biçim koşullarına hasretmiş, başka bir deyişle Türkiye Büyük Millet Meclisi ya da Meclislerin, Kanun veya İçtüzük niteliğinde olmayan kararlarını - Anayasa'nın ayrıık olarak düzenlediği hükümler saklı olmak üzere - bu denetimin dışında bırakmıştır.

Yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına veya üyeliğin düştüğüne Meclislerce karar verilmesi hallerinde bu kararların Anayasa Mahkemesince denetlenebilmesini sağlamak için Anayasa Koyucununun 81. maddeyi düzenlemiş olması ve değişik 64. maddesi ile de Kanun Kuvvetinde Kararnamelerin denetiminin Anayasa Mahkemesinin görev alanına alınması bu görüşün doğruluğunu açıkça kanıtlar.

Yeri gelmişken şu yön de açıklanmalıdır ki, Meclislerin İçtüzük değişikliği niteliğinde aldığı Kararlarla, Anayasa Mahkemesinin denetimi dışında tutulan bir yasama işleminin oluşturulmasında kimi İçtüzük kurallarına uyulmamış olmasını ya da aykırı uygulamalar yapılmış bulunduğunu birbirinden ayrı konular olarak görmek gerekir. Millet Meclisi, Anayasa'nın 69. maddesinde belirtilen yetkiyi kullanmış ve bu konuda bir karar almıştır. Bu kararın oluşturulmasındaki Anayasa'ya, ya da İçtüzüğe ters düştüğü öne sürülen davranışların Anayasa'ya uygunluk denetiminden geçirilebilmesi, ancak bu kararın denetiminin Anayasa Mahkemesinin görev ve yetkisi içinde olması koşulu ile gerçekleştirilebilir. Eğer Anayasa, bu kararın Anayasa'ya uygunluk denetimine bağlı tutmamışsa, oluşması sırasındaki Anayasa ve İçtüzük kurallarına uyulup uyulmadığının da denetlenmesine olanak yoktur. Bundan başka, İçtüzük kurallarının Anayasa Mahkemesinin denetimine bağlı olması da, Anayasa Mahkemesine, denetimi dışında tutulan bir yasama tasarrufuna karşı açılan davada, içtüzük hükümlerinin uygulanma biçimlerini inceleme yetkisi vermez.

Açıklanan bu nedenlerle Anayasa'nın 69. maddesi uyarınca Millet Meclisi seçimlerinin yenilenmesine ilişkin olarak 5/4/1977 günlü, 76. Birleşimde verilen 644 sayılı Millet Meclisi kararı, Kanun ve İçtüzük niteliğinde bulunmadığından, Anayasa Mahkemesinin görev alanına girmeyen davanın reddine karar verilmelidir.

Ahmet Salih Çebi bu görüşe katılmamıştır,

V. SONUÇ :

Anayasa'nın 69. maddesi uyarınca Millet Meclisi Genel Seçimlerinin yenilenmesine ilişkin olarak 5/4/1977 günlü, 76. Birleşimde verilen 644 sayılı Millet Meclisi Kararının iptaline ilişkin davanın Anayasa Mahkemesinin denetim görevi dışında olduğuna ve istemin bu nedenle reddine Ahmet Salih Çebi'nin karşıoyuyla ve oyçokluğu ile, 21/4/1977 gününde karar verildi.

Başkan
Kâni Vrana

Başkanvekili
Şevket Müftügil

Üye
Halit ZARBUN

Üye
Ziya Önel

Esas Sayısı:1977/61
Karar Sayısı:1977/47

Üye
Abdullah Üner

Üye
Ahmet Koçak

Üye
Şekip Çopuroğlu

Üye
Fahrettin Uluç

Üye
Muhittin Gürün

Üye
Lütfi Ömerbaş

Üye
Ahmet Erdoğan

Üye
Hasan Gürsel

Üye
Ahmet Salih Çebi

Üye
Nihat O.
Akçakayalıoğlu

Üye
Ahmet H. Boyacıoğlu

KARŞIOY YAZISI

Davacı : Millî Selâmet Partisi Millet Meclisi Grubu "Millet Meclisi Genel seçimlerinin yenilenmesine ilişkin" 5/4/1977 gününde ve 76. Birleşimde alınan 644 sayılı Kararın iptalini dava etmiş olduğu gibi, Anayasa Mahkemesinin 1977/60 sayısında kayıtlı davada da Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 93. maddesinde yapılan değişikliğinde iptalini istemiş ve içtüzük değişikliğinin iptaline ilişkin davanın Millet Meclisi genel seçimlerinin yenilenmesine ilişkin kararın iptali hakkındaki davayı etkileyeceğini ileri sürerek içtüzük değişikliğine yönelik davanın bekletici sorun olduğunu öne sürmüştür.

Çoğunluk, Anayasa Mahkemesince açılan davaların birleştirileceğine ve bir davanın diğer davada bekletici sorun yapılacağına dair Anayasa'da ve Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu, yargılama usulü hakkındaki 44 sayılı Kanunda bir kural olmadığı gerekçesiyle bekletici sorun yapılması hakkındaki davacı isteğinin reddine karar verilmiştir.

Öte yandan dava konusu, Millet Meclisi seçimlerinin yenilenmesine ilişkin kararın kanun ve içtüzük tadili niteliğini taşımadığı ve Anayasa'nın Anayasa Mahkemesinin denetimine bağlı tuttuğu kararlardan olmadığı nedeniyle de davanın görev yönünden reddini kararlaştırmıştır.

Gerçekten, dava konusu karar kanun ve içtüzük niteliğinde olmadığı gibi Anayasa'nın, Anayasa Mahkemesinin denetimine tabi tuttuğu nitelikte yasama meclisi kararlarından da değildir. Ne varki, dava konusu karar, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 93. maddesinin değişikliğinden evvelki hükmüne dayanılarak değil, 93. maddenin değiştirilmesi suretiyle alınmıştır. Bu itibara kararın dayanağı İçtüzüğü'nün değiştirilen hükmüdür. İçtüzük değişikliği ise Anayasa Mahkemesinin denetimine tabidir. İçtüzük değişikliğinin iptali, seçimin yenilenmesine ilişkin Millet Meclisi kararının, Anayasa'nın denetimine tabi olmaması bakımından, sonucu etkileyemeyeceği düşünülse bile, iptal kararının gerekçesinde etkisi kuşkusuzdur.

Esas Sayısı:1977/61
Karar Sayısı:1977/47

Anayasa'da ve 44 sayılı Kanunda bekletici sorundan söz edilmemesi, bekletici sorun yapılması gerek duyulan hallerde o davanın sonucunu beklemeye engel değildir.

SONUÇ: Millet Meclisi İÇtüzüğünün 93 .maddesinin iptali hakkında açılıp Anayasa Mahkemesinin 1977/60 sayısında kayıtlı davanın sonucu beklenmeden bu davanın reddine karar verilmesi hakkındaki çoğunluk görüşüne karşıyım.

Üye

Ahmet Salih Çebi